

PRIKAZI

CJELOVITA POVIJEST OPERE

U četvrtak 28. studenoga predstavljeno je u foajeu Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu hrvatsko izdanje knjige *Povijest opere Michaela Raeburna*, koju je objavila izdavačka kuća *Golden marketing*. Knjigu su predstavili Zoran Juranić, ravnatelj Opere HNK u Zagrebu, akademik Nedjeljko Fabrić, Antun Petrušić, recenzent, i Vilko Težak, urednik. Knjiga je objavljena 1999. godine u Velikoj Britaniji i dosada nismo imali takvu knjigu u našoj zemlji, istaknuo je Težak dodavši da autor obraduje operu kao djelo a ne kao reproduktivni materijal. Knjiga ima više od 200 stranica i u njoj autor na pregledan način obraduje fenomen opere kroz četiri stoljeća od 1589. do 1997. godine, i to ne samo muzikološki već i povjesno-sociološki, kazao je između ostalog Juranić. Podeljena je u sljedeća četiri poglavlja: *Barokna opera 1589-1761*, *Klasistička i romantička opera 1762-1850*, *Medunarodna opera 1851-1914* i *Doba snimanja 1915-1997*. Ta nesvakidašnja kronologija, osim što pokriva čitavu povijest opere, donosi i zanimljive anegdote i citate o legendarnim izvođačima, izvedbama i recepciji novih djela, a upotpunjena je i brojnim autentičnim ilustracijama koje prikazuju spektakl opere u njezinu punom sjaju. Knjiga je zanimljiva iz dva razloga, upozorio je Petrušić, zbog komparativnog pristupa i velike sveobuhvatnosti te će stoga biti pristupačna najširem krugu čitateljstva, a ne samo stručnjacima s područja glazbe. U predstavljenom hrvatskom izdanju uvršteni su skladatelji: Vatroslav Lisinski, Ivan pl. Zajc, Jakov Gotovac, Josip Hatz i Blagoje Bersa, te pjevači: Josip Kašman, Milka Trnina, Maja Strozzi-Pečić i Zinka Kunc-Milanov. U glazbenom djelu programa nastupili su pjevači Luciano Batinić i Antonia Boroša.

Marija Samardžija

PUČKI PJEVAČI IZDALI CD

U župnoj crkvi Gospe od Otoka u Solinu predstavili su 18. siječnja pučki pjevači svoja dva nova CD-a. Na prigodnoj svečanosti sudjelovao je zajedno s brojnim ljubiteljima pučkoga pjevanja i nadbiskup u miru Ante Jurić koji je, čestitajući pjevačima, zaželio da nastave pučko pjevanje. Čestitke je uputio i Darko Bilandžić uime Gradskog poglavarstva te župnik don Vinko Sanader

koji je između ostalog rekao: »*Kad čovjek Bogu pjeva i glasom Boga slavi, to je veličanstveno poput andeoskih korova. Ne kaže se uzalud: zTko pjeva - dvostruko moli!*« Zahvalio je i svim voditeljima, prisjetivši se i pokojnih »pučkih pivača«.

Solinški pjevači otpjevali su nekoliko pjesama snimljenih na CD-u pod ravnateljem sadašnjeg voditelja mo. Ljube Stipišića, koji se također obratio sudionicima svečanosti. Riječ zahvale uputio je pjevač Ivan Grubišić. Program je vodio Joško Vukšić. Inače, pučko crkveno pjevanje staro je oko 120 godina, a kroz to vrijeme pjevali su mnogi očevi i djedovi današnjih pjevača. Na jednom CD-u snimljeni su crkveni napjevi, a na drugom svjetovni. Uz CD tiskana je i knjizza o glagoljaškom pjevanju u Solinu koju je napisao bivši voditelj pučkih pjevača Siniša Vuković.

M. T.
Glas Koncila

PROMOCIJA CD-a ZBORA PANIS ANGELICUS

Župni zbor Sv. Barbare *Panis Angelicus* je u nedjelju 16. veljače 2003. godine u 19h u župnoj crkvi Sv. Barbare u Vrapču uz prigodan koncert i domijenak predstavio svoj prvi nosač zvuka. CD pod naslovom *Panis Angelicus*, izdan u produkciji *BestMUSIC-a* iz Zagreba, zbor je snimao tijekom jeseni i zime 2002. godine. Na CD-u se nalaze skladbe poznatih hrvatskih i stranih skladatelja poput *Locus iste* Antona Brucknera, *Svrši stopi moje Krste Odaka te Panis Angelicus* Césara Francka. Među njim skladbama na CD-u se osobito ističe skladba *Otec Naš* iz *Glagoljaške Suite* suvremenog hrvatskog skladatelja Branka Starca, koja je prošle godine na *Festivalu duhovne glazbe CRO PATRIA* u Splitu osvojila prvu nagradu, a koju je zbor "Panis Angelicus" tom prigodom prizvao pod ravnateljem autora. Tijekom predstavljanja CD-a okupljenoj publici o CD-u su govorili skladatelj Branko Starc te mo. Miroslav Martinjak, predstojnik *Instituta za crkvenu glazbu Albe Vidakovića* Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Zbor *Panis Angelicus* djeluje od 1993. godine, a od 1994. godine njime ravna Tomislav Čekolj. Proteklih godina zbor je ostvario više zapaženih nastupa na smotrama i natjecanjima, a od prošle godine zbor intenzivno suraduje i sa sk-

ladateljem Brankom Starcom, plod koje suradnje je i ovaj CD. Više informacija o CD-u nalazi se sa na <http://www.bestmusic.hr/>.

Vjekoslav Babić

GLAZBENA TRIBINA - HRVATSKI SKLADATELJI DUHOVNE GLAZBE

U dvorani Hrvatskog društva skladatelja u Zagrebu, 20. veljače 2003. u 19 sati, predstavljena su četiri CD izdanja duhovne glazbe hrvatskih skladatelja dvadesetog stoljeća. Tribinu je, u ime Hrvatskog društva skladatelja, otvorio g. Ivan-Ivica Percl i u svom uvodnom izlaganju predstavio mladog entuzijasta i promicatelja hrvatske glazbene baštine pod čijom su dirigentskom i producentskom palicom ova izdanja i nastala -mo. Josipa degl'Ivellia.

CD *Kamilo Kolb ofm – izbor iz djela* (2000.) predstavila je dr. Marija Riman, muzikolog čijom je zaslugom i veliki dio skladateljevog opusa izvučen iz arhiva brojnih samostana i crkava. Nakon što je dr. Riman ispričala slušateljstvu djeliće svog dugog istraživačkog puta i izrazila zadovoljstvo odaziva i spremnosti da taj skladatelj i konkretno zaživi u našem vremenu, sudionici tribine čuli su skladbe sa tog dvostrukog CD-a: *Zlatnih krila*, dvije varijacije na adventsku temu za orgulje - Hvalimira Bledsnajder, orgulje; *Djetešće ti moje drago* - Dubravka Krušelj, sopran, Hvalimira Bledsnajder, orgulje; *Ave Jesu (Odzivam se Isuse)* - Djevojački zbor - Schuola Cantorum crkve Sv. Petra u Zagrebu, Hvalimira Bledsnajder, orgulje, Josip degl'Ivellio, dirigent.

O CD-u *Vladimir, Mladen i Juraj Stahuljak – izbor iz djela* (2001.) govorio je sâm potomak obitelji, g. Zlatko Stahuljak, približivši okupljenima «iz prve ruke» život i stvaralački rad podjednako sakralne i svjetovne, instrumentalne i vokalne glazbe svoga djeda, oca i strica. Ovaj CD predstavljen je kroz skladbe: *Petrinjsko cvijeće* Vladimira Stahuljaka, *Koralna predigra* «*Usta moja*» Mladena Stahuljaka za orgulje posvećena Albi Vidakoviću i *Slava iz Hrvatske mise* za dvoglasni ženski zbor i orgulje Jurja Stahuljaka, sve u izvedbi Mješovitog i Ženskog zbora HPD «*Slavulj*» iz Petrinje, Krešimira Haasa na orguljama i Josipa degl'Ivellia, dirigenta.

O. Bonaventura Duda, osoba je koju nije trebalo na ovom skupu predstavljati.

Ipak je o skladbama sa CD-a *Dušo Kristova posveti me, o. Bonaventura Duda ofm - Glazba moje duše* (2001.), nekoliko riječi progovorio prof. Nikša Njirić spomenuvši i neke zanimljive detalje o glazbenom putu o. Bonaventure koji je to sve skromno i sa smješkom pratilo iz publike. Skladbe *Barjadi kreću kraljevi*, *Improperium expectavit cor meum*, *Christus vincit* i jedna meditacija o o. Bonaventure Duke upotpunile su ovo predstavljanje. Izvođači na ovom CD-u su: *Mješoviti oratorijski zbor župe Sv. Petra «Hosanna»*, Muški vokalni ansambl *Petrinjski slavulji*, Zbor franevačkih juniora *Cor unum*, Krešimir Haas, orgulje; Mladen Kahlina, bariton; Josip degl'Ivellio, dirigent.

Posljednji projekt, *Franjo Dugan: Hrvatske božićne pjesme povratak je Hrvatskom crkvenom kantalu iz 1934. godine*, Duganova harmonizaciji i obradi za zbor starih božićnih napjeva. Glazbeni producent izdanja dr. Izak Špralja naglasio je kako Duganova harmonizacija božićnih pjesama nije nimalo jednostavna za izvođenje, što je na žalost razlog (uz činjenicu da nije napisana za pučko pjevanje), padanja u zaborav ove vrijedne baštine. Posebnu vrijednost predstavljaju i Duganovi maštoviti uvodi i meduigre za orgulje u nekoliko pjesama. CD su u Varaždinskoj katedrali snimili: *Mješoviti zbor HPD Slavulj*, Petrinja; Ženski komorni zbor HPD Jeka, Samobor; Djekočki zbor *Schola Cantorum* crkve Sv. Petra, Zagreb; *Mješoviti oratorijski zbor crkve sv. Petra «Hosanna»*, Zagreb; Mirta Kudrna, orgulje; Josip degl'Ivellio, dirigent.

Zadnji se okupljenima obratio mo. Emil Cossetto, naglašavajući vrijednost i potrebitost amaterskoga stvaralaštva u suradnji sa profesionalnim glazbenicima koja se u ovim projektima pokazala uspješna, a brojne okupljene suradnike, glazbenike i prijatelje na kraju je pozdravio domaćin tribine mo. Josip degl'Ivellio zahvaljujući se svima na strpljenju i odazivu.

MK

KEFIN CD - PUT LJUBAVI

Put ljubavi - naslov je najnovijeg CD-a duhovne glazbe zagrebačke skupine *Kefa*, a u izdanju *Glasa Koncila*, na kojem se nalazi 15 izuzetno kvalitetno obrađenih skladaba čiji su tekstovi nastali na temelju svetopisamske poruke. *Kefa* već dva desetljeća svojom glazbom uljepšava

brojna okupljanja zagrebačkih mlađih, a česti su sudionici festivala duhovne glazbe *Uskrsfest*. Nakon više kaseta, *Put ljubavi* im je prvi projekt na kompaktnom disku. »Izrasla iz mistagoškog iskustva vjere, *Kefa* se u dvadeset godina razrasla poput plodnog stabla fascinirajući slušatelje duhovne glazbe i služeći u liturgiji i evangeličiskom pastoralu«, napisao je ukratko o *Kefinu* stvaralaštvu prof. dr. Tomislav Ivančić, zaželjevši da i u novim desetljećima bude »glasnik duhovne preobrazbe domovine i svjedok da Bog postoji te da se može susresti«. *Kefu* čini 14 zaljubljenika u duhovnu glazbu, a u studijskom snimanju gostovala su im šestorica glazbenika.

Medijski pokrovitelj toga prvog CD-a duhovne glazbe u 2003. godini je *Hrvatski katolički radio*.

Glas Koncila

GUSLAROV GOSPIN PLAC

Gospin plac uz gusle, naziv je kasete Ante Grbeša na kojoj on uz gusle gusli i pjeva *Gospin plac* u četverorecu. *Gospin plac* je spjev o Isusovoj muci sastavljen u osmercu na temeljima Evandelja. Guslar Grbeša je na sebi vlastit način želio vjernički puk navesti na razmišljanje o Isusovoj muci i smrti te o tuzi i bolu njegove majke Marije zbog sinova stradanja. Tom je kasetom popularni hrvatski guslar iz Hercegovine pokušao dati i svoj skromni doprinos vremenu Gospina plača tijekom korizmenih pobožnosti. Pokušao je uz gusle, drevno hrvatsko glazballo, sudionicima toga čina učiniti i vozače i starije osobe koji zbog opravdanih razloga ne mogu sudjelovati na tim pobožnostima. Iako je *Gospin plac* spjev o Isusovoj muci, on ponajprije izražava duševne i tjelesne patnje Isusove majke Marije što ih izaziva pogled na nevinu osudena sina. Premda *Gospini* plačevi imaju svoj početak u spisima sv. Anselma, biskupa u Engleskoj, oni su tijekom povijesti posebno prihvaćeni od hrvatskoga katoličkog puka. Najstariji hrvatski *Gospin plac* zabilježio je 1471. godine u svojoj pjesmarici Matija Picić, a ima ih i u rukopisima starih pjesmarica u Primorju i Dalmaciji. U Dalmaciji se *Gospin plac* proširio i utvrdio u knjigama fra Tome Babića i fra Petra Kneževića, u Hercegovini fra Andelka Nuića, u Bosni fra Matije Divkovića a u Slavoniji i hrvatskom Podunavlju fra Ivana Velikanovića. Na kajkavskom govoru *Gospin*

plač je zabilježen u pjesmarici *Cithara octochorda* zagrebačke biskupije.

Zvonko Dragić
Glas Koncila

USPJEH LADOVIH DUHOVNIH SKLADBA

U povodi iznimnoga uspjeha Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske *Lado*, koji je na ovogodišnjoj dođeli diskografske nagrade *Porin* osvojio čak tri nagrade, u Zagrebu je, u prostorijama ansambla, na blagdan sv. Josipa održana konferencija za novinare na kojoj su predstavljena tri nagrađena nosača zvaka, a spomenute su i ostale aktivnosti.

Uz album hrvatskih narodnih popjevaka iz Gradišća *Na zelenom travniku*, koji je odnio nagrade za najbolji album folklorne glazbe i za najbolju izvedbu folklorne glazbe, *Lado* je nagrađen i u kategoriji duhovne glazbe, gdje je *Porina* za najbolji album dobio album korizmenih napjeva kajkavskih krajeva *Raspelo*. Album sadrži 19 korizmenih narodnih duhovnih popjevaka: zagorske, medimurske, turopoljske i podravske kajkavске baštine čije je očuvanje, prema objašnjenu koautoru albuma Vida Baloga, poprilično ugroženo jer je Crkva nakon latinskoga jezika prešla na štokavštinu. Balog smatra da je praznina u njegovovanju kajkavskoga duhovnog izričaja ostvarenjem toga albuma, kojim bi se, prema njegovoj ocjeni, u svijetu podišlo svatko tko se imalo razumije u folkloru glazbu, ponjena na izvrstan način.

Autor dvostruko nagrađenoga albuma *Na zelenom travniku*, dirigent Božo Potočnik, istaknuo je ponos i zadovoljstvo tim, kako je rekao, »vrijednim doprinosom vraćanju prelijepi i prebogate hrvatske folklorne baštine gradišćanskih Hrvata u okrilje matične domovinske tradicijske kulture«. Zahvalivši svima koji su sudjelovali u ostvarenju projekta, Potočnik je izrazio nadu da je vrijeme neshvatljive nemarnosti i ignorancije za tu značajnu granu našega nacionalnog kulturnoga stabla iza nas.

Okupljenima se obratio i umjetnički rukovoditelj ansambla Ivan Ivančan te producent *Hrvatskoga radija* Branko Meglajec, dok su članovi *Lada* uživo izveli nekoliko nagrađenih skladba.

D. M.
Glas Koncila